

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Izsó István ügyvéd által képviselt N. N. H. felperesnek a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal alperes ellen idegenrendészeti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2010. január 7. napján kelt 27.K.32.055/2009/5. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2011. február 1. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 27.K.32.055/2009/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 10.000.- /azaz tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A több éve Magyarországon tartózkodó vietnámi állampolgárságú felperes 2008. december 8. napján kötött házasságot Magyarország on a Vietnámi Szocialista Köztársaság Nagykövetségén kereső tevékenység céljából kiadott tartózkodási engedéllyel rendelkező vietnámi állampolgárral. A felperes 2008. december 12. napján családegyesítő célú tartózkodási engedély iránti kérelmet kívánt előterjeszteni a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal tartózkodási helye szerint illetékes Megyei Regionális Igazgatóságán /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/, melyet az elsőfokú hatóság tájékoztatására figyelemmel „méltányossági kérelem” formájában terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a nagy földrajzi távolság miatt költséges lenne a kérelem vietnámi beadása, és ez a családjától való elszakadással járna.

Az elsőfokú hatóság a kérelem benyújtásának feltételét jelentő méltányossági körülmények fennálltát a tartózkodási engedély iránti

kérelemtől elkülönülő megelőző eljárásban vizsgálta meg és a 2009. január 12. napján kelt 106-1-4494/2009-T. számú határozatában a méltányossági kérelmet elutasította. Az alperes a 2009. március 28. napján kelt 106-T-6190/1/2009. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és - az elsőfokú határozatra kiterjedő - hatályon kívül helyezését, az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte.

Álláspontja szerint, miután megfelelt a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvényben /a továbbiakban: Szmtv./ meghatározott tartózkodási feltételeknek, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény /a továbbiakban: Harm.tv./ végrehajtásáról szóló 114/2007./V.24./ Korm. rendelet /a továbbiakban: Vhr./ 47. § /4/ bekezdés a/ pontjában szabályozott méltányossági kérelem nélkül is jogosult volt Magyarországon tartózkodási engedély iránti kérelem előterjesztésére, és az eljárás időtartamára ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolásra. Állította a felperes, hogy az elsőfokú hatóság eljárása abban az esetben sem volt helyes, ha megkövetelhetette a méltányossági kérelem benyújtását. Nem tehetette meg ugyanis, hogy nem veszi át a benyújtani kívánt tartózkodási engedély iránti kérelmet, hanem külön eljárásban dönt a méltányossági kérelemről, úgy, hogy ezen eljárás tartamára nem biztosítja a Magyarországon való ideiglenes tartózkodás jogát.

A Fővárosi Bíróság az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

Ítéletének indokolásában a Harm.tv. 30. § /1/ bekezdés a/ pontjára, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 1. § /1/ bekezdésére és 19. § /1/ bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a Vhr. 47. § /4/ bekezdésének a/ pontja szerinti feltétel vizsgálatára külön eljárás lefolytatását tenné lehetővé. A méltányossági ok fennállásának vizsgálatára irányuló eljárás különválasztását azért is tekintette jogellenesnek, mert ezáltal a Harm.tv. 30. § /1/ bekezdésének a/ pontját sértve jogellenesen nem adott ki a felperes részére ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást a hatóság, holott garanciális jelentőségű, hogy a külföldi az országban tartózkodhasson mindaddig, amíg le nem zárult ügyében az az eljárás, amelyet éppen azért indított, hogy folyamatos maradhasson az ittléte.

Az új eljárásra vonatkozó iránymutatásként az elsőfokú ítélet indokolása előírta, hogy egy eljárásban kell döntenie a Vhr. 47. §

/4/ bekezdése szerinti kivételes méltánylást érdemlő körülmény fennállásáról és a tartózkodási engedélyről, és az előbbiek hiánya esetén ezekből határozatban kell elutasítani a tartózkodási engedély iránti kérelmet.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, vagy a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

Kifejtette, hogy a Vhr. 47. §-ának /1/ bekezdése határozza meg, hogy a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet az ügyfélnek főszabály szerint hol kell benyújtania, a /2/ és /4/ bekezdés a főszabálytól való eltérés lehetőségét biztosítja az olyan ügyfélnek, aki egyedi - a jogszabályban körülírt - körülményeire tekintettel nincs abban a helyzetben, hogy a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem benyújtása tekintetében a főszabály szerint járjon el.

Hangsúlyozta, hogy a regionális igazgatóságok a Vhr. 47. § /1/ bekezdésében nem kapnak általános felhatalmazást a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmek átvételére, mint a kérelmező szokásos tartózkodási helye szerinti - a tartózkodási engedély átvételére felhatalmazott - egyéb helyek; továbbá a regionális igazgatóságoknak a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem átvételére vonatkozó jogosultsága a Vhr. 44. §-ából sem vezethető le, hiszen annak általános hatásköri szabálya a 45. §, valamint a 46. § speciális szabályára tekintettel, a kérelemről történő döntésre korlátozódik, és csak a 47. §-ának /4/ bekezdése teszi a regionális igazgatóságokat - meghatározott feltételek teljesülése esetén - rendkívüli, tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem átvételére jogosult hatósággá.

Ellenkező értelmezés esetén a Vhr. 47. §-ának /1/ bekezdése teljességgel szükségtelen lenne, hiszen az általános hatásköri szabály is megteremtené a /4/ bekezdésben foglalt különös hatásköri lehetőséget.

Hivatkozott az alperes az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium IRM/AKHFO/1262-4/2008. számú - felügyeleti eljárás során hozott - határozatában foglaltakra, amely előírta, hogy a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem magyarországi előterjeszthetősége kapcsán az eljáró hatóságnak előzetesen meg kell vizsgálnia a kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennállását.

Azt kell tisztázni, hogy az ügyfelek hivatkozása helytálló-e, és alkalmas-e a méltányosság megállapítására.

Ez a kérdés döntést igényel, és e kérdésben a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ szerinti határozattal érdemben kell dönten.

Az alperes megítélése szerint a bíróság álláspontja a Ket. 37. § /7/ bekezdésének, 50. § /1/ bekezdésének és 7. §-ának sérelmét jelenti; továbbá vitatta a bíróság azon érvelését, amely szerint a méltányossági és tartózkodási engedély iránti kérelemről egy határozatban kell dönten. Hivatkozott e körben a Harm.tv. 18. § /1/ bekezdésére, amely kogens módon meghatározza, hogy mely esetekben utasítható el a tartózkodási engedély iránti kérelem, mely indokok között a belföldi kérelmezést alátámasztó, kivételes méltánylást érdemlő körülmény hiánya alapján történő elutasítás - azaz a Vhr. 47. § /4/ bekezdésének a/ pontja - nem szerepel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását.

A felülvizsgálati kérelem döntő részében nem alapos, az alábbi indokok alapján:

A Ket. 13. § /2/ bekezdésének c/ pontja alapján a Ket. rendelkezéseit az idegenrendészeti eljárásokban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem tartalmaz.

Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes tartózkodási engedély iránti kérelmének elbírálása körében sem a Harm.tv., sem a Vhr. nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a kivételes méltánylást érdemlő körülmény vizsgálata előzetes eljárás tárgyát képezné, a kivételes méltánylást érdemlő körülmény fennálltát illetően külön kérelmet kellene a kérelmezőnek benyújtania, és e tárgyban a hatóságnak külön kellene döntést hoznia, és erre a Ket. 19. §-a, 20. §-a és 29. § /1/ bekezdése sem biztosít lehetőséget.

Hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a tartózkodási engedély iránti kérelem befogadása a hatóság részéről nem köthető ahhoz, hogy az ügyfél előzetesen a kivételes méltánylást érdemlő körülmény fennálltát illetően döntést kérjen.

A Vhr. 44. §-ának b/ pontján és 45. §-án alapuló hatáskörrel rendelkező és a Vhr. 47. § /3/ bekezdésében foglaltak alapján a kérelmező szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság a Ket. 20. §-ának /1/ bekezdésére is figyelemmel köteles eljárni a tartózkodási engedély kiadására irányuló idegenrendészeti eljárásban. Annyiban helytálló az alperes álláspontja, hogy a Harm.tv. 18. §-ának /1/ bekezdése valóban nem teszi lehetővé, hogy a Vhr. 47. § /4/ bekezdésének a/ pontjára hivatkozással kerüljön a családdegysítő célú tartózkodási engedély iránti kérelem elutasításra. Ebből azonban a helytálló logikai következtetés - alperesi formális logikai szabályoknak ellentmondó érvelésével szemben - az, hogy e körülményekre hivatkozással - megfelelő

elutasítási ok és külön eljárásra vonatkozó döntési jogosultság hiányában az alperes a kérelem magyarországi benyújtását megalapozó körülmények hiányában sem utasíthatja el a felperesi tartózkodási engedély kiadására irányuló kérelmet érdemi vizsgálat nélkül határozattal. Következésképp a kérelmet a megismételt eljárásban a Ket. 20. §-ának /1/ bekezdésére is figyelemmel érdemben kell vizsgálni, és a méltányossági feltételek hiányára nem alapozható elutasító döntés.

Mindebből következik, hogy alperes jogi érvelése helytálló az elsőfokú bíróság ítéletének az új eljárásra vonatkozó iránymutatását támadó részben, de ez az alperesre nézve kedvezőbb következtetések levonásához nem vezetett, ezért az alperes jelen ügyben túlnyomó részben pervesztes lett.

Kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy a Harm.tv. 1. §-a és 30. § /1/ bekezdésének a/ pontja értelmében a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmezőt ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással kell ellátni, amely a törvény kogens rendelkezése, ezért az attól való eltérés, az igazolás kiadásának hiánya súlyos jogsértő állapotot eredményez.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet az új eljárásra vonatkozó iránymutatás módosításával a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. február 1.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács András sk. előadó bíró, dr.Kovács Ákos sk. bíró